

Diarienummer: DO 2024/6293
Handling: 2025.3255

Socialdepartementet

DO:s yttrande över Livsviktigt lärande – fler vägar till kunskap för att förebygga suicid (SOU 2024:66)

Diskrimineringsombudsmannens (DO:s) remissvar är avgränsat till de frågor som berör DO:s uppdrag.

DO saknar ett diskrimineringsperspektiv på förekomst och prevention av suicid i utredningen. Diskriminering kan vara en bakomliggande orsak till såväl suicidförsök som suicid. Vidare kan diskriminering bidra till att en individ inte får tillgång till adekvat insats eller vård från exempelvis hälso- och sjukvården. DO vill därför understryka vikten av att diskrimineringsperspektivet beaktas i ärendets fortsatta beredning.

Av utredningen, i kapitel 3.7, framkommer att det inte med exakthet går att förutspå vem som kommer att genomföra ett suicid eller ett suicidförsök men att det finns grupper som har konstaterats ha en statistiskt förhöjd risk för suicid eller psykisk ohälsa. I det sammanhanget anges att en större andel samer än befolkningen i övrigt någon gång försökt att ta sitt liv eller allvarligt övervägt att göra det. Det beskrivs också i utredningen att bland sverigefinnar är suicidtankar och självrapporterade suicidförsök mer vanligt förekommande än i befolkningen i övrigt. Vidare framgår det i kapitel 3.1 i utredningen att män över 65 år är den grupp som har de högsta suicidtal, följt av män i åldrarna 45–64 år.

Mot bakgrund av att utredningen på ett förtjänstfullt sätt har redogjort för riskgrupper men också skillnader mellan män och kvinnor anser DO att det hade varit önskvärt med en fördjupad analys avseende om det finns behov av eller om det hade varit relevant med särskilda insatser och åtgärder som tar i beaktande de identifierade skillnaderna och identifierade riskgruppernas situation. DO noterar att de förslag som utredningen lägger fram enbart tar sikte på generella åtgärder som utredningen anser kan bidra till ett ökat lärande om suicid på samhällsnivå och som kan ligga till grund för suicidpreventiva insatser.

Avslutningsvis vill DO påminna om vikten av att den information som tas fram anpassas till berörda målgrupper. Det kan till exempel vara av vikt att informationen finns på relevanta språk samt att den är tillgänglig för personer med funktionsnedsättning.

Beslut i detta ärende har fattats av Cecilia Narby efter föredragning av utredaren Ulrika Bertilsson.

Cecilia Narby
chef för Utvecklings- och analysenheten